

Recensie Trouw ★★★★★ Oom Wanja

Heerlijk om te zien, dat menselijk onvermogen in ‘Oom Wanja’. Zeker met zo’n topcast

“Het regent voor het eerst sinds tijden, alles krijgt zijn geur terug.” Met zijn Limburgse tongval en kalm getokkel geeft Emil Szarkowicz een fijne, positieve, aan Rowwen Hèze-denkende vibe mee aan het begin van *Oom Wanja* van Toneelgroep Maastricht. Pudding, een aan lager wal geraakte landeigenaar is ook het enige personage dat nog een beetje positiviteit uitstraalt, want verder is het treurnis troef: verveling, onvervulde verlangens, frustratie en woede strijden in Tsjechovs stuk uit 1897 om de voorgrond.

De eigenzinnige bewerking van Peer Wittenbols verandert daar niks aan, gelukkig maar. De ‘komedie van de stilstand’ zoals *Oom Wanja* wel wordt genoemd, krijgt van hem het motto ‘Vandaag is de eerste dag van eeuwig en altijd hetzelfde leven’ mee. Het menselijk onvermogen is heerlijk om naar te kijken, zeker als dat door een topcast wordt uitgeserveerd.

Jeroen Spitzenberger speelt Wanja, die samen met zijn nichtje Sonja (Myrthe Huber) het boerenlandgoed van haar oom, de professor, beheert. Zijn moeder (Anneke Blok) scharrelt daar ook rond, de lokale arts Astrov (Jan-Paul Buijs) is er niet weg te slaan. Als de professor (Jaap Spijkers) met zijn veel jongere vrouw Jelena (Wendell Jaspers) uit de stad terugkeert naar het landgoed is de rust verstoord en het evenwicht zoek. In de

scenografie van Michiel Voet treffend gesymboliseerd door een reusachtige stoel die neerdaalt, terwijl het meubilair verder uit koddige babyversies bestaat.

Huilen en lachen liggen dicht bij elkaar

Regisseur Michel Sluysmans kent zijn Tsjechov. Eerder regisseerde hij *De Meeuw* (Een Meeuw in de bewerking van Ilja Leonard Pfeijffer) en *De Kersentuin* (bewerking Jibbe Willems). Acteurs gaan bij hem niet af, blijven op het toneel. Die eigen stijl komt ook in *Oom Wanja* terug, wat mooi de uitzichtloosheid van hun personages benadrukt.

Sluysmans' regie is soepel en muzikaal, met veel aandacht voor mooi uitgespeelde scènes waar lachen en huilen dicht bij elkaar liggen. En bij boosheid uit onmacht in het geval van Wanja. Spitzenberger slingert zijn teksten tegen de elite uit de stad met wel heel veel stemverheffing de zaal in.

De eigentijdse bewerking van Wittenbols is puntgaaf. Vooral de met veel wodka besproeide scènes tussen Wanja en Astrov zijn een feest om naar te kijken (en vast ook om te spelen). Astrov is bij Buijs een tragische alcoholist met PTSS, begaan met de verpieterende natuur. Hartverscheurend én geestig is de scène waarin Jelena en hij elkaar aantrekken en afstoten. 'Vrij naar Tsjechov', deze bewerking, maar alles in deze *Oom Wanja* ademt diens geest, en dat menselijk onvermogen is ook bij Toneelgroep Maastricht heel prettig om naar te kijken.